

VERKSAMHETSPLAN 2008

– för Folkhälsorådet i Grästorps kommun

Antaget av folkhälsorådet 2007 – 10 – 18



Grästorps kommun

Titel:	Verksamhetsplan – för Grästorps folkhälsoråd 2008
Författare:	Folkhälsorådet i Grästorps kommun
Typ av arbete:	Verksamhetsplan för år 2008

SAMMANFATTNING

Detta är en ettårig verksamhetsplan med budget som visar vad folkhälsorådet i Grästorps kommun kommer att lägga fokus på år 2008. Det folkhälsoarbete som bedrivs skall vara politiskt förankrat, tvärsektorielt, kontinuerligt, långsiktigt och systematiskt samt ses ur ett helhetsperspektiv. Folkhälsorådet består av förtroendevalda från kommun och region samt en Folkhälsoplanerare.

Verksamhetsplanen baseras på följande:

- ✚ Folkhälsoprofil 2006
- ✚ Balanserade styrkort (Folkhälsorådet 2005)
- ✚ Nationella Folkhälsomål (av dessa har Folkhälsorådet prioriterat fyra)
- ✚ Regionens prioriterade områden genom visionen ” Det goda livet”
- ✚ Styrdokument för folkhälsoarbete i Västra Hälso- och sjukvårdsnämnden

Folkhälsorådet har till uppgift att följa hälsoutvecklingen och utefter de behov som finns prioritera, initiera och samordna förebyggande och hälsofrämjande insatser. För att verkställa detta är samverkan viktig och arbetet beroende av att aktuella parter/verksamheter genomför de insatser som beslutas. Folkhälsorådet förfogar över en budget motsvarande 116 000 kr vilka fördelas utifrån tänkta insatser under året. Medlen baseras på 10 kronor per innevånare från Grästorps kommun respektive Hälso- och sjukvårdsnämnd nr 9. Därtill finns en personell resurs med kompetens inom folkhälsoområdet från Folkhälsoplaneraren.

Nedan följer några av insatserna för folkhälsorådet år 2008.

Övergripande folkhälsoarbete

- ✚ Information och markandsföring
- ✚ Fortbildning för Folkhälsorådet
- ✚ Utbildning för tjänstemän
- ✚ Långsiktigt plan
- ✚ Fokusområde 2008

Hälsosatsningar för år 2008

- ✚ Äldre hälsans dag
- ✚ Ökad hälsa för äldre
- ✚ Stöd till föräldrar
- ✚ Folkhälsodag
- ✚ Hälsostrategi för arbetsplatser
- ✚ Utvecklingsområde – Ökad fysisk aktivitet och Goda matvanor
- ✚ Grästorpsfestivalens Folkhälsolopp
- ✚ Brotts och drogförebyggande arbete

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING	4
LOKALT FOLKHÄLSOARBETE	6
<i>Folkhälsorådet</i>	6
<i>Folkhälsorådets sammansättning</i>	6
FOLKHÄLSORÅDETS INSATSER 2008	9
ÖVERGRIPANDE FOLKHÄLSOARBETE.....	9
<i>Information och marknadsföring</i>	9
<i>Fortbildning för Folkhälsorådet</i>	9
<i>Utbildning för tjänstemän</i>	9
<i>Långsiktig plan</i>	10
<i>Fokusområde 2008</i>	10
HÄLSOSATSNINGAR FÖR ÅR 2008	11
DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE I.....	11
SAMHÄLLET.....	11
<i>Äldrehälsans dag</i>	11
<i>Ökad hälsa för äldre</i>	12
TRYGGA OCH GODA UPPVÄXTVILLKOR	13
<i>Stöd till Föräldrar</i>	13
<i>Folkhälsodag</i>	14
ÖKAD HÄLSA I ARBETSLIVET	14
<i>Hälsostrategi för arbetsplatser</i>	14
ÖKAD FYSISK AKTIVITET OCH GODA MATVANOR OCH SÄKRA LIVSMEDEL	16
<i>Utvecklingsområde:</i>	16
<i>Grästorpsfestivalens Folkhälsolopp</i>	17
MINSKAT BRUK AV TOBAK OCH ALKOHOL, ETT SAMHÄLLE FRITT FRÅN NARKOTIKA OCH DOPNING SAMT MINSKADE SKADEVERKNINGAR AV ÖVERDRIVET SPELANDE	17
<i>Brotts och drogförebyggande arbete</i>	18
EN MER HÄLSOFRÄMJANDE HÄLSO- OCH SJUKVÅRD	18
<i>Internt hälsoråd</i>	19
<i>Organiserad samverkan i Grästorps Kommun</i>	19
SUNDA OCH SÄKRA MILJÖER OCH PRODUKTER	20
<i>Miljövision 2020</i>	20
BUDGET	21
<i>Ekonomisk fördelning</i>	21

INLEDNING

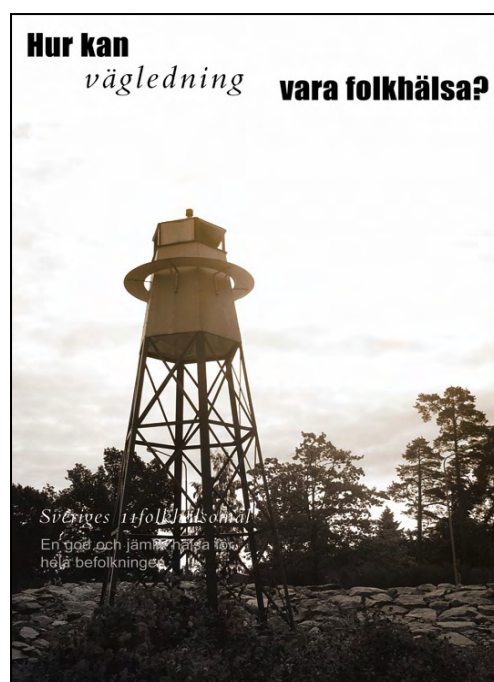
Att ha en god hälsa är ett av de viktigaste värdena i livet. Befolkningens välfärd är en betydelsefull resurs och ett grundläggande villkor för en positiv samhällsutveckling. Därför bör kommuninnevånarnas välfärd vara ett angeläget politiskt mål. En god folkhälsa kännetecknas av god livskvalitet, hög medellivslängd, låg sjuklighet och jämlikhet i befolkningen.

Sverige har sedan år 2003 en nationell folkhälsopolitik där det övergripande målet är ”att skapa samhälleliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen”.

Till detta finns elva målområden. Målområdena omfattar de bestämningsfaktorer som har störst betydelse för Svenska folkhälsan, dvs. de faktorer i samhällsorganisationen som bidrar till hälsa och ohälsa och därmed påverkar människors livsvillkor och levnadsvanor.

De elva målområdena är:

- + Delaktighet och inflytande i samhället
- + Ekonomisk och social trygghet
- + Trygga och goda uppväxtvillkor
- + Ökad hälsa i arbetslivet
- + Sunda och säkra miljöer och produkter
- + En mer hälsofrämjande hälso- och sjukvård
- + Gott skydd mot smittspridning
- + Trygg och säker sexualitet och en god reproduktiv hälsa
- + Ökad fysisk aktivitet
- + Goda matvanor och säkra livsmedel
- + Minskat bruk av tobak och alkohol, ett samhälle fritt från narkotika och dopning samt minskade skadeverkningar av ett överdrivet spelande



Av dessa målområden har Grästorps lokala folkhälsoråd beslutat att lägga mer tyngd på fyra stycken, vilka är;

- + Trygga och goda uppväxtvillkor
- + En mer hälsofrämjande hälso- och sjukvård
- + Ökad fysisk aktivitet
- + Minskat bruk av tobak och alkohol, ett samhälle fritt från narkotika och dopning samt minskade skadeverkningar av ett överdrivet spelande

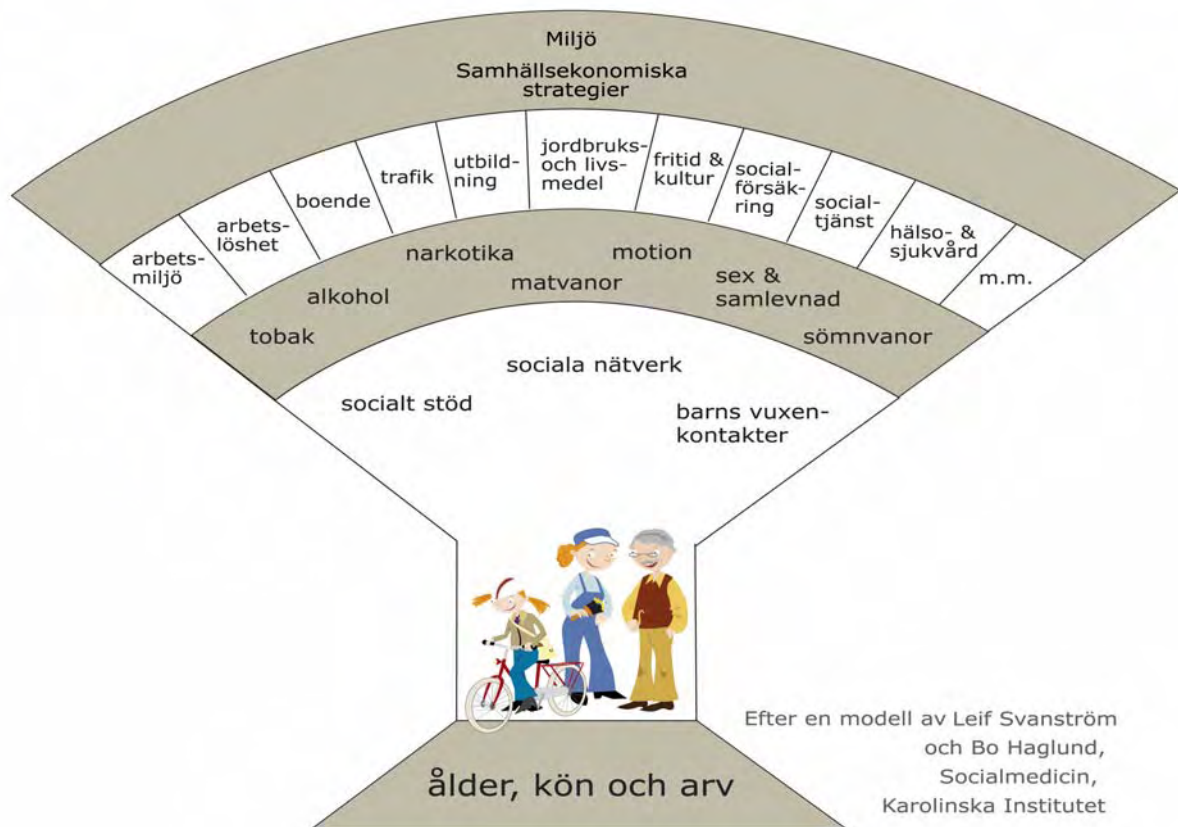
”Hälsa skapas där människor lever, leker, arbetar och älskar”

Människors hälsa påverkas av många olika bestämningsfaktorer – det vill säga de faktorer i samhällsorganisationen och människors levnadsförhållanden som bidrar till hälsa och ohälsa. En del faktorer är mycket svåra att göra något åt, exempelvis det biologiska arvet eller allmänna miljöfaktorer. Däremot faktorer som sammanhänger med hur samhället är organiserat kan påverkas genom kollektiva beslut så som bostadsplanering, trafikmiljö, utbudet av alkohol och

tobak, arbetsmiljöer och arbetets organisation. Andra bestämningsfaktorer kan hänföras till människors levnadsvanor som kost, motion, rökning och användning av droger. Genom att utgå från hälsans bestämningsfaktorer placeras huvuddelen av folkhälsoarbetet utanför sjukvården.

Fördelen med att utgå ifrån bestämningsfaktorer är att de mål som man formulerar för att ge ökad välfärd blir åtkomliga för politiska beslut och kan påverkas genom olika samhällsinsatser. Folkhälsoarbetet är en långsiktig satsning och där planering för en god folkhälsa innebär att människors hälsa och välbefinnande lyfts in i alla delar av samhällsplaneringen.

Ett framgångsrikt folkhälsoarbete handlar i mångt och mycket om att stärka människors egna resurser samt att tillhandahålla verktyg som påverkar individens valfrihet till aktiva och hälsofrämjande val. På så vis skapar vi jordmån för ett gott liv.



Ytterst i cirkeln finns samhällets struktur på globalnivå. Nästa nivå visar faktorer som påverkas av hur samhället är uppbyggt, dvs. faktorer som ofta bestäms genom politiska beslut. Därefter kommer den nivå som kopplas till människors levnadsvanor. Sociala nätverk, socialt stöd, familj och nära anhöriga är några av de viktigaste faktorerna för en god hälsa. Faktorerna ålder, kön och arv kan givetvis inte påverkas utan ger oss endast lite olika utgångslägen.

LOKALT FOLKHÄLSOARBETE

Folkhälsorådet

Grästorps folkhälsoråd är ett samverkansorgan mellan Västra Götalandsregionen och Grästorps kommun med syfte att initiera och prioritera samt leda och samordna resurser för hälsofrämjande och förebyggande folkhälsoarbete. Rådet består av förtroendevalda från kommun och region samt en tjänsteman. Det folkhälsoarbete som bedrivs skall vara politiskt förankrat, tvärasektoriellt, kontinuerligt, långsiktigt och systematiskt samt ses ur ett helhetsperspektiv.

Folkhälsorådets sammansättning

Politiker

Grästorps Kommun:

Roger Andersson (c) (Ordf.)

Kent Hansson (m)

Gunilla Johansson (s)

Hälso- och sjukvårdsnämnden Västra Skaraborg:

Jens Persson (s)

Bertil Jonsson (m)

Tjänsteman Mona Wesslén folkhälsoplanerare



Folkhälsorådets uppgifter är följande:

Kartlägga och analysera hälsoläget i kommunen

För att veta var insatser som behövs genomförs behovsinventering i form av kartläggning av invånarnas hälsa samt möten och diskussioner med olika aktörer (se även samverkansgrupper). En ny Folkhälsoprofil togs fram under 2006.

Verka för att konsekvenserna för folkhälsan belyses i planering och beslutsprocess inom samtliga nämnder och myndigheters ansvarsområde

Folkhälsoarbete handlar om att långsiktigt integrera folkhälsotänkandet i all verksamhet i Grästorp. Målet är att samtliga nämnder i kommunen och myndigheter tar hänsyn till konsekvenserna för folkhälsan vid beslut.

Skapa möjligheter att genomföra praktiskt folkhälsoarbete

För att folkhälsoarbetet ska fungera och bli slagkraftigt är det viktigt att Folkhälsorådets åtgärder är förankrade i olika förvaltningsnivåer samt hos myndigheter, företag och föreningar.

Initiera, utveckla och samordna tvärasektoriellt folkhälsoarbete

Utefter kartläggning och behov initiera och utveckla folkhälsoinsatser i Grästorps kommun. För att lyckas med folkhälsoarbetet behövs långsiktigt samverkande aktörer som tar ansvar och utvecklar arbetet.

Årligen upprätta verksamhetsplan med budget

Årligen avge verksamhetsberättelse

Folkhälsorådet arbetar utefter följande Arbetsmodell/strategi



Strategier

Folkhälsorådet har även tagit fram strategiska mål. För att nå ut med folkhälsoarbetet i Grästorps kommun behövs tydliga strategier och mål. De strategiska målen baserar sig på de lokala förutsättningarna och de insatser Folkhälsorådet anser behövs för ett långsiktigt implementerande av Folkhälsofrågor. Flera av de planerade insatserna i verksamhetsplanen för 2008 utgår från dessa strategiska mål.

Strategiska mål för Folkhälsorådet

- ✚ Folkhälsotänk i alla nämnder/ förvaltningar
- ✚ Sprida folkhälsoarbete i kommunen
- ✚ Att öka kunskapen om livsstil och hälsa
- ✚ Samverka mer kring folkhälsofrågor
- ✚ Öka jämlikheten i hälsa

Samverkan

Ett viktigt led i folkhälsoarbetet är samverkan. Folkhälsorådet har till uppgift att leda initiera samordna och prioritera folkhälsoinsatser. Förutom kartläggning om invånarnas hälsa i form av statistik behövs kunskap och erfarenhet från flera olika aktörer och verksamheter.

Detta sker bl.a. genom information och erfarenhetsutbyte i olika samverkansgrupper. Flera av samverkansgruppernas arbete och konstellation utgår från folkhälsorådets verksamhetsplanering. Betonas bör att grupperna ej är statiska utan skiftar form eller avslutas när arbete är slutfört.

Samverkansforum inför 2008 års verksamhet

- ✚ Brotts och drogförebyggande rådet BRÅD (sorterar under folkhälsorådet)
- ✚ Hälsa på arbetsplatsen - Friskvårdsgruppen
- ✚ Interna hälsorådet
- ✚ Äldregruppen
- ✚ Samverkansgrupp folkhälsoplanerare i Essunga, Grästrop och Vara kommun
- ✚ Regelbundet samarbete med Folkhälsoplanerarna i Skaraborg (folkhälsoenheten)
- ✚ Ledningsgruppen Socsam
- ✚ CAMK- centrala arbetsmiljökommittén
- ✚ Styrgrupp flyktingfrågor
- ✚ Adjungerande i Styrgrupp för Miljövision 2020
- ✚ Referensgrupp för projekt anhörigstödsutveckling

FOLKHÄLSORÅDETS INSATSER 2008

Övergripande folkhälsoarbete

Information och marknadsföring

En förutsättning för att engagera medarbetare i folkhälsoarbetet är kunskap om vad det förebyggande och hälsofrämjande arbetet innebär. Folkhälsa är ett arbetsområde som bygger på befolkningsperspektiv. Grundförutsättning för ett lyckat folkhälsoarbete är bred information och marknadsföring, som ständigt är återkommande.

Mål/Syfte	Sprida och öka kunskapen om folkhälsoarbete i kommunen Öka kunskapen om livsstil och hälsa Öka insikten för olika verksamheter om betydelsen att arbeta förebyggande och befrämjande
Verksamhetsmål	Reportage i lokala pressen Ge aktuell folkhälsoinformation utanför Grästorps medborgarkontor. Hålla hemsidan uppdaterad. Lyfta folkhälsofrågor vid olika möten och sammanträden.
Ansvarig	Folkhälsorådet
Uppföljning	Antal reportage i lokalpressen Finns information att få utanför Grästorps medborgarkontor, och är det åtgång på informationsmaterialet? Hålls hemsidan uppdaterad?
Budget	5000 kr

Fortbildning för Folkhälsorådet

Mål/Syfte	Ge Folkhälsorådet fortbildning som gör att verksamheten utvecklas och ligger i "framkant" vad gäller folkhälsoarbete.
Verksamhetsmål	Deltaga i kurser och konferenser som bidrar till att föra arbetet i Folkhälsorådet framåt.
Ansvarig	Folkhälsorådet
Uppföljning	Har fortbildning skett?
Budget	4 000 kr

Utbildning för tjänstemän

Mål/Syfte	Sprida folkhälsotänk i alla förvaltningar Sprida folkhälsoarbete i kommunen Att öka kunskapen om livsstil och hälsa Samverka mer kring folkhälsofrågor
Verksamhetsmål	Internutbildning kring folkhälsoarbete för tjänstemän samt nyckelpersoner i kommunen i samverkan med Essunga och Vara kommun
Ansvarig	Folkhälsorådet

Uppföljning	Har forumet ägt rum? Hur många och vilka deltog? Vilka områden togs fram?
Budget	10 000 kr

Långsiktig plan

Mål/Syfte	Ta fram en för kommunen gemensam (flera aktörer) långsiktig folkhälsoplan. Målet är att alla känner en ökad samverkan och delaktighet i folkhälsoarbetet.
Verksamhetsmål	Sammanställa information och underlag från 2007 och ev lämna ut långsiktig plan på remiss till berörda parter.
Ansvarig	Folkhälsorådet
Uppföljning	Vad blev resultatet av sammanställningen? Har den gått ut på remiss? Vilka har varit med och formulerat planen? Hur ska den arbetas vidare med?
Budget	8 000 kr

Fokusområde 2008

Fokusområde är ett kommunövergripande folkhälsoarbete med avsikt att förstärka och utveckla samarbetet inom folkhälsoområdet.

I nuvarande avtal mellan kommunerna och regionen gällande folkhälsoarbete finns beslut att årligen arbeta med ett "Fokusområde". Arbetet byter tema varje år och 2008 kommer fokus att vara Psykisk hälsa. Folkhälsorådet avsätter 1 kr per invånare vilka används till gemensamma satsningar genom strategigruppen (Skaraborg). De gemensamma aktiviteterna skall utgöra ett stöd till det lokala arbetet.

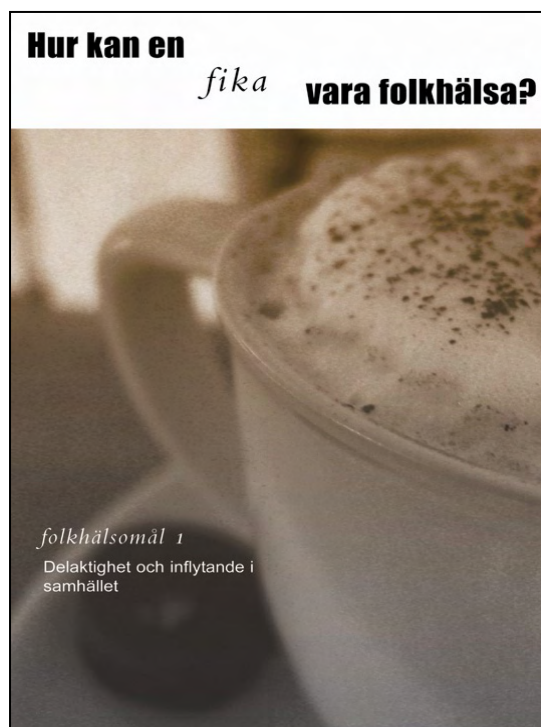
Mål/Syfte	Målsättningen är att genom kraftfull och markerad satsning på kommunövergripande samarbete profilera Skaraborg inom folkhälsoområdet.
Verksamhetsmål	Årligen samverka kring ett fokusområde för gemensam kunskapsuppbyggnad och fördjupning.
Ansvarig	Styrguppen för Fokusområdet, Folkhälsorådet
Uppföljning	Vad för kommunövergripande samarbete har gjorts?
Budget	6 000 kr

HÄLSOSATSNINGAR FÖR ÅR 2008

Delaktighet och inflytande i samhället

Folkhälsomål 1

Delaktighet och inflytande i samhället är en av de mest grundläggande förutsättningarna för folkhälsan. För att nå det övergripande nationella folkhälsomålet ska särskild vikt läggas vid att stärka förmågan och möjligheten till social och kulturell delaktighet för ekonomiskt och socialt utsatta personer samt vid barns, ungdomars och äldres möjligheter till inflytande och delaktighet i samhället. Möjlighet till delaktighet och inflytande är kärnfrågor för ett demokratiskt samhälle och har visat sig även påverka folkhälsan.



Äldrehälsans dag

Mål/Syfte	Att lyfta de äldres hälsa genom en trevlig dag med förebyggande och hälsofrämjande information som utgångspunkt. Tillfälle till social samvaro där nya kontakter kan knytas. Ökad livskvaliteten för äldre.
Verksamhetsmål	Arrangera en äldredag om Hälsa och livskvalitet för äldre.
Ansvarig	Folkhälsorådet samt arbetsgruppen för äldredagen.
Uppföljning	Har en dag arrangeras? Hur många besökare var det? Vilket tema användes?
Budget	5 000 kr

Ökad hälsa för äldre

Områden:

Anhörigstöd - Ökad hälsa för äldre som vårdar närstående hemma

Samverka för en ökning av bra alternativ/komplement till läkemedel

Samverka för ökad trygghet i hemmet

Mål/Syfte	Ökad hälsa för äldre som vårdar närstående hemma Ökning av bra alternativ/komplement till läkemedel Ökad trygghet i hemmet
Verksamhetsmål	Genomföra en föreläsningsserie för dem som vårdar sina anhöriga. Under samma tillfälle erbjuda avkoppling och möten med andra människor i samma situation. Skapa möjlighet till avlastning för den som vårdar vid dessa tillfällen. Samverka med bl.a. Äldreomsorgschefen, MAS, Carema, kommunrehab, pensionärsföreningarna med fler för att hitta alternativ/komplement till läkemedel samt verka för en minskning av fallolyckor. Bjuda in MAS och ansvarig av Projektgruppen för anhörigstödsutveckling till Folkhälsorådet.
Ansvarig	Projektgruppen för anhörigstödsutveckling. Initialt kommunens ansvarige MAS, Folkhälsorådet, Äldreomsorgschefen.
Uppföljning	Har föreläsningar/träffar har arrangeras? Vad innehåll de? Hur upplevde deltagarna detta? Hur många deltog? Har samverkan skett med bl.a. Äldreomsorgschefen, MAS, Carema, kommunrehab, pensionärsföreningarna med fler för att hitta alternativ/komplement till läkemedel samt verka för en minskning av fallolyckor?
Budget	4 000 kr

Trygga och goda uppväxtvillkor

Folkhälsomål 3

Trygga och goda uppväxtvillkor är avgörande för barns och ungdomars hälsa och för folkhälsan på lång sikt. Trygga och goda uppväxtvillkor skall därför utgöra ett särskilt målområde.

Den ökade psykiska ohälsan bland barn och ungdomar bör uppmärksammas särskilt, liksom utvecklingen av barns och ungdomars levnadsvanor.



Stöd till Föräldrar

Att öka tryggheten för barn och stärka föräldrar i familjelivet är ett prioriterat målområde för Folkhälsorådet. Arbetet låg som utvecklingsområde 2007 och nu finns former för att arbeta med detta 2008 via bl.a. BVK gruppen och Brottsförebyggande rådet.

Mål/Syfte	Öka tryggheten för barn och stärka föräldrar i familjelivet
Verksamhetsmål	Utveckla samverka kring förebyggande insatser för att öka tryggheten för barn och stärka föräldrar i familjelivet. Hitta metoder av Föräldrastöd som passar mindre barn samt skolbarn.
Ansvarig	Folkhälsorådet och BVK gruppen, Brottsförebyggande rådet
Uppföljning	Har arbetet med föräldrastöd startat? Hur och i vilken omfattning?
Budget	5 000 kr

Folkhälsodag

Förslag är att 2008 års tema blir psykisk hälsa och fokus på barn och att stärka föräldrar i deras föräldraskap

Mål/Syfte	Sprida folkhälsoarbete i kommunen Öka kunskapen om sambandet mellan livsstil och hälsa Öka delaktigheten i folkhälsoarbetet
Verksamhetsmål	Arrangera en folkhälsodag för grästorps medborgare. Förslagsvis ihop med något större arrangemang som ex vårmarkanden.
Ansvarig	Folkhälsorådet
Uppföljning	Har en dag arrangeras? Vad innehöll dagen/utbudet?
Budget	15 000 kr

Ökad hälsa i arbetslivet

Folkhälsomål 4

Utgångspunkten för målområdet är att kraven i arbetslivet måste balanseras mot människors möjligheter att kunna fungera och må bra under ett helt arbetsliv och att individens verksamhet i arbetslivet ska gå att förena med familjeliv och fritid på hälsofrämjande sätt. Ett bra arbetsliv med väl fungerande arbetsvillkor minskar inte bara den arbetsrelaterade ohälsan, de sociala skillnaderna i ohälsa och bidrar till en allmänt förbättrad folkhälsa utan är även en nödvändig förutsättning för en hållbar tillväxt.

Hälsostrategi för arbetsplatser

Grästorps kommun vill satsa på hälsoutveckling som en del i ett förebyggande och befrämjande arbete. Idén bygger på att med en gemensam satsning i kommunen med företag, myndigheter och förvaltningar driva ett hållbart hälsoarbete för arbetsplatserna.



Arbetet utgår från den hälsopolicy som finns i kommunen och det metoddokument som finns framtaget, "Mitt liv på jobbet". Då kommunens förvaltningar tagit ett gemensamt hälsomål som syftar till att sänka sjukskrivningarna (öka frisknärvaron) i kommunen, blir arbetet alltmer angeläget. Arbetsgruppen för friskvård arrangerar varje år minst 4 tillfällen med Utbildning, nätverksträffar, föreläsning, prova på aktiviteter mm för friskvårdsombuden. Utöver dessa kommer vi 2008 att satsa på fler föreläsningar för båda chefer, arbetsledare, anställda och friskvårdsombud.

Mål/Syfte	Implementera hälsoarbete på arbetsplatserna.
Verksamhetsmål	Att utveckla samt underhålla det arbete som påbörjats. Detta främst genom att: <ul style="list-style-type: none"> - informera om hälsopolicyn, metoddokumentet och det arbete som bedrivs - arbetsplatserna får redskap för att stimulera, uppmuntra och bedriva hälsoarbete - arbetsplatserna får redskap för att nå upp till kommunens verksamhetsmål - att erbjuda arbetsplatser utanför kommunens förvaltningar att delta. - att utbilda och vidareutbilda friskvårdsombud. - att följa behoven som finns och möta upp med insatser i form av utbildning, information osv. ’ - att under 2008 lägga mer resurser på föreläsningar. - arbeta fram metoder för att följa upp arbetet via kommunens bokslut/årsredovisning? - hålla informationskanalerna uppdaterade som infotorget, filialen vid biblioteket mm.
Ansvarig	Centrala arbetsmiljökommittén, folkhälsorådet, arbetsgruppen för friskvård.
Uppföljning	Hur många friskvårdsombud finns det? Finns fler arbetsplatser utanför kommunens förvaltningar med? Vilka insatser har gjorts? Har hälsopolicyn, metoddokumentet samt aktivitetsbroschyr spridits? Är informationskanalerna uppdaterade? Har arbetet beskrivits i kommunens bokslut/årsredovisning?
Budget	25 000 kr

Ökad fysisk aktivitet och Goda matvanor och säkra livsmedel

Folkhälsomål 8 och 9

Fysisk aktivitet är en förutsättning för en god hälsoutveckling. Målet för de samlade insatserna inom detta område är att samhället utformas så att det ger förutsättningar för en ökad fysisk aktivitet för hela befolkningen.

Detta ska främst ske genom insatser som stimulerar till:

- mer fysisk aktivitet i förskola, skola, anslutning till arbetet
- mer fysisk aktivitet under fritiden,
- att äldre, långtidssjukskrivna och funktionshindrade aktivt erbjuds möjligheter till motion

Maten har en avgörande betydelse för hälsan. I ett globalt perspektiv är fortfarande undernäring ett gigantiskt folkhälsoproblem. I allt fler länder, däribland Sverige, håller övervikt på att utvecklas till det dominerande problemet. Nästan 10 procent av den vuxna befolkningen är kraftigt överviktiga. Andelen överviktiga barn och ungdomar ökar snabbt.



Utvecklingsområde:

Ökad fysisk aktivitet, goda matvanor och säkra livsmedel

Då 2007 års fokusområde var Goda matvanor och säkra livsmedel och ökad fysisk aktivitet är det viktigt att detta fortsätter. År 2007 kan ses som en start och insikten om att detta bör förebyggas framförallt för barn och ungdomar har ökat. Bl.a. skolan har intresse av att arbeta med frågan och har tillsatt en arbetsgrupp.

Mål/Syfte	Att erbjuda en fysiskt stimulerade miljö samt ökat utbud av bra kost framförallt för barn och ungdomar.
Verksamhetsmål	Inventera vad som finns och vad som görs inom området idag. Utifrån detta sedan, om behov finns, hitta former i kommunen för att stimulera till ökad fysiska aktivitet, samt se över behovet av insatser vad gäller utbudet av bra kost. Målgruppen är främst barn och ungdomar.
Ansvarig	Folkhälsorådet och BVK gruppen, kommunen, barn och ungdomsförvaltningen, tillsatt arbetsgrupp genom skolan
Uppföljning	Har en inventering gjorts av vad som erbjuds idag? Vad har arbetsgruppen enats om för områden att arbeta med?
Budget	5 000 kr

Grästorpsfestivalens Folkhälsolopp

Främmestads IK har under ett antal år arrangerat ett motionslopp under GrästorpsFestivalen. Loppet är till för alla både unga, gamla, tjejer och killar. Det är valfritt att gå eller jogga. 2,5 km för alla under 13 år och 5 km för alla över 13 år. Loppet följs av många Grästorpare och besökare. Priser delas ut till vinnare i olika kategorier bl a för att uppmuntra en god prestation. Detta för att i folkhälsoaspekt uppmuntra insatser, inte bara prestation.

Mål/Syfte	Syftet är att erbjuda ett motionslopp där alla kategorier av motionärer är välkomna att delta. Målet är att många Grästorpsbor deltar och blir sporrade till fler aktiviteter. Ett plus är att hela familjen kan vara med utifrån sina villkor.
Verksamhetsmål	Sponsra Folkhälsoloppet för att möjliggöra genomförandet. Ev. sponsra med vinster.
Ansvarig	Främmestads IK arrangerar loppet
Uppföljning	Har ett motionslopp genomförts? Hur många deltog? Vilka synpunkter på loppet kom fram?
Budget	5 000 kr

Minskat bruk av tobak och alkohol, ett samhälle fritt från narkotika och dopning samt minskade skadeverkningar av överdrivet spelande

Folkhälsomål 10

Bruket av beroendeframkallande medel är en viktig bestämningsfaktor för hälsan. Riksdag och regering har beslutat om mål och insatser för alkohol- och narkotikapolitiken. Dessa mål ligger fast.

- Målet för samhällets insatser inom tobaksområdet är att minska tobaksbruket.
- Målet för samhällets insatser mot spelberoende är att minska skadeverkningar av överdrivet spelande.
- Målet när det gäller dopning är ett samhälle fritt från dopning.



Brotts och drogförebyggande arbete

Brottsförebyggande rådet är en tvärasektoriell arbetsgrupp som ligger under folkhälsorådet. Då brott och droger är starkt förknippade med varandra och har många beröringspunkter, har detta forum fått ett utökat uppdrag. Rådets utökade uppgift blir en mer inriktning på social prevention vad gäller alkohol och droger. Syftet är att vara ett forum för att fånga upp signaler och följa utvecklingen inom brotts och drogområdet, samt att genomföra insatser vid behov.

Mål/Syfte	Ge ökad insikt, kunskap och delaktighet om brott, alkohol och droger hos medborgarna i Grästorp. Ge ökad trygghet hos medborgarna. Gränsöverskridande samverkan för ett tryggare Grästorp
Verksamhetsmål	Utöka brottsförebyggande rådets uppgift även till social prevention Fånga upp signaler och följa utvecklingen inom brotts och drogområdet Genomföra brotts, alkohol och drogförebyggande insatser vid främst skolavslutning, Grästorpsfestivalen och nyår. Utarbeta informationsfolder i samarbete med Essunga och Vara. Erbjuda kompetensutveckling inom området för deltagarna i BRÅ.
Ansvarig	Brotts och drogförebyggande rådet, Folkhälsorådet
Uppföljning	Hur har arbetet fortskridit? Har insatser vid skolavslutning, Grästorpsfestivalen, nyår genomförts? Har en folder tagits fram? Har kompetensutveckling genomförts?
Budget	10 000 kr

En mer hälsofrämjande hälso- och sjukvård

Folkhälsomål 6

Hälso- och sjukvården har stor betydelse för den långsiktiga hälsoutvecklingen genom sin specifika kompetens, sin auktoritet, breda kunskap och stora kontaktyta gentemot befolkningen.

Ett mer hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande perspektiv ska genomsyra hela hälso- och sjukvården och vara en självklar del i all vård och behandling. I det hälsofrämjande arbetet har primärvården en viktig roll.

Hur kan ett recept vara folkhälsa?

RECEPT/FYSISK AKTIVITET

Patient (namn, födelsedag, adress och telefon)
660824-5901
Lena Svensson

F = Försiktig start
U = Utsökta vissa aktiviteter
O = Inga speciella försiktighetsåtgärder

1) Träningstyp
 Kondition Styrka Utållighet Utdrällning
 Aktivitet: *Styrketräning*

Intensitet: Hög Måttig Lätt Inga
 Dosering, användning, ändring: *1* ggr/vecka förhållsmot

D.S Minst: *60* minuter undvik

2) Träningstyp
 Kondition Styrka Utållighet Utdrällning
 Aktivitet: *Promenader*

Intensitet: Hög Måttig Lätt Inga
 Dosering, användning, ändring: *3* ggr/vecka förhållsmot

D.S Minst: *30* minuter undvik

folkhälsomål 6
En mer hälsofrämjande hälso- och sjukvård

Receptutställarens namnteckning Datum Gäller från

Internt hälsoråd

I överenskommelsen mellan Hälso- och sjukvården i Västra Skaraborg och Nya vårdcentralen Carema och för Tandvården för åren 2004-2006 betonas vikten av samverkan. Formerna för samverkan skall utvecklas med sikte på ökat engagemang från alla parter i det hälsofrämjande och förebyggande arbetet.

Mål/Syfte	Att tillsammans med Carema och Tandvården i Grästorp samt skolhälsovården arbeta för en mer hälsofrämjande sjukvård med fokus på att främja goda levnadsvanor och hälsosamma livsstilar.
Verksamhetsmål	Utveckla samverkan i form av möten med Carema, Tandvården och skolhälsovården. Behovsinventering från alla verksamheter. Arbeta utifrån tidigare framarbetade mål (rådslag) Arbeta med inriktning på fokusområdet
Ansvarig	Folkhälsorådet, Carema, Tandvården, Skolhälsovården
Uppföljning	Hur fortskrider utvecklingen av samverkan mellan Carema, Tandvården Skolhälsovården och Folkhälsan?
Budget	1 000 kr

Organiserad samverkan i Grästorps Kommun

En ny form av samverkan sker i Grästorp mellan myndigheter som försäkringskassan, arbetsförmedlingen, primärvård och kommun. Inriktningen är rehabiliteringsområdet och arbetet riktar sig mot utsatta grupper som står långt ifrån arbetsmarknaden. Syftet är att den enskilde individen skall kunna få bättre hjälp, och att samhällets resurser skall kunna nyttjas bättre.

Mål/Syfte	Minska utanförskapet och höja livskvalitén för personer som står långt från arbetslivet.
Verksamhetsmål	Identifiera behovet av förebyggande och hälsofrämjande insatser för de grupper som står långt ifrån arbetsmarknaden
Ansvarig	Organiserad samverkan, Folkhälsorådet
Uppföljning	Hur ser behovet av Förebyggande och hälsofrämjande insatser ut? Har några insatser gjorts?
Budget	5 000 kr

Sunda och säkra miljöer och produkter

Folkhälsomål 5

Målområdet Sunda och säkra miljöer och produkter är mycket brett och omfattar vitt skilda typer av miljöer och exponeringssituationer. För att kunna konkretisera arbetet med att finna lämpliga bestämningsfaktorer och indikatorer för målområdet har det spjälkats upp i ett antal delområden.

Delområdena är:

- Sund yttre miljö/luftkvalitet
- Sunda produkter
- Sund inomhus- och närmiljö (inkl. buller)
- Säkra miljöer och produkter - skadeperspektivet



Miljövision 2020

Miljöarbetet och hälsoarbetet har många beröringspunkter och det är värdefullt med ett samarbete i dessa frågor.

Mål/Syfte	Att vid behov samverka kring gemensamma frågor.
Verksamhetsmål	Att vid behov samverka. Att vara adjungerande vid Miljövision 2020 möten.
Ansvarig	Styrgruppen för Miljövision 2020, miljösamordnare och folkhälsoplanerare
Uppföljning	Har samverkan skett?
Budget	1 000 kr

BUDGET 2008

ÖVERGRIPANDE FOLKHÄLSOARBETE		
Information och marknadsföring	5 000 kr	
Fortbildning för folkhälsorådet	4 000 kr	
Utbildning för tjänstemän	10 000 kr	
Långsiktig plan	8 000 kr	
		Totalt 27 000 kr
FOKUSOMRÅDE 2008 ”Psyisk hälsa”		
		Totalt 6 000 kr
HÄLSOSATSNINGAR FÖR ÅR 2008		
Hälsostrategi för arbetsplatser	25 000 kr	
Brotts och drogförebyggande (BRÅD) arbete	10 000 kr	
Äldrehälsansdag	5 000 kr	
Äldres hälsa	4 000 kr	
Folkhälsodag	15 000 kr	
Folkhälsolopp Grästorpsfestivalen	5 000 kr	
		Totalt 64 000 kr
SAMVERKAN		
Internt hälsoråd	1 000 kr	
Organiserad samverkan i Grästorps Kommun	5 000 kr	
Miljövision 2020	1 000 kr	
		Totalt 7 000 kr
UTVECKLINGSOMRÅDEN	5 000 kr	
ADMINISTRATION	4 000 kr	
ÖVRIGT	3 000 kr	
		Totalt 12 000 kr
SAMMANLAGT FÖR 2008		116 000 kr

Ekonomisk fördelning

Den totala budgeten är 116 000 kr. 58 000 kr kommer från Grästorps kommun och 58 000 kr kommer från Västra Götalandsregionen. Uppdelningen är enligt avtal 10 kr/invånare från respektive huvudman.